

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TEKSTİL VE MODA TASARIMI BÖLÜMÜNÜ TERCİH ETME SEBEPLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA

A Study On Determining The Reasons For Gaziantep University Students' Choice Of The Textile And Fashion Design Department

Tuğba Öztürk¹
Nilşen Sünter Eroğlu²

- 1 Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü, Gaziantep & Haliç Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü, Sanatta Yeterlik Programı, İstanbul, Türkiye, ORCID: 0000-0001-9880-3677
 - 2 Haliç Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü, İstanbul, Türkiye & Marmara Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Tasarım Bölümü, İstanbul, Türkiye, ORCID: 0000-0002-8403-7809
- Sorumlu Yazar e-posta: tugbaozturk@gantep.edu.tr

Araştırma Makalesi/Research Article

Anahtar Kelimeler

Tekstil ve Moda
Tasarımı, Meslek,
Öğrenci, Anket

ÖZET

Tekstil ve moda tasarımı, tekstil malzemeleri ve giyim eşyalarının tasarımı, geliştirilmesi ve üretimini kapsayan bir disiplindir. Moda sektörü, geniş bir istihdam gücüne sahip olan bir sektördür ve işletmelerin moda ve tekstil alanında çeşitli konularda çalışacak nitelikli profesyonellere ihtiyacı vardır. Bu gereksinimi karşılamak için birçok eğitim kurumu bulunmaktadır, Gaziantep Üniversitesi, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü de bu amaçla kurulan bir kurumdur. Bu çalışma, Gaziantep Üniversitesi Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'ne ilgi duyan öğrencilerin seçimlerini anlamak ve bu bölüm hakkında bilgi sahibi olmayan öğrencilere rehberlik etmek amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla, Gaziantep Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü lisans ve yüksek lisans öğrencileri ile Naci Topçuoğlu Meslek Yüksekokulu, Giyim Üretim ve Tekstil Teknolojisi Bölümü öğrenci ve mezunlarından oluşan bir anket çalışması yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini, tesadüfi örneklem yöntemi ile seçilen 210 kişi oluşturmaktadır. Veri toplama yöntemi olarak anket tekniği kullanılmış ve elde edilen veriler SPSS 26 paket programı kullanılarak istatistiksel olarak değerlendirilmiştir. Elde edilen verilere dayanarak ankete katılan öğrencilerin çoğunluğu bölümü popüler ve tercih edilen bir alan olarak görmekte ve ilgi ve yeteneklerini bu alanda kullanmak istemektedir. Öğrencilerin yetenekleri, iş olanakları, kişisel özellikler ve ilham aldıkları kişiler gibi etkenlerinde seçimlerini etkilediği sonucuna varılmıştır.

Keywords

Textile and Fashion
Design, Profession,
Student, Survey

ABSTRACT

Textile and fashion design is a discipline that encompasses the design, development, and production of textile materials and clothing items. The fashion industry is a sector with a broad employment potential, requiring businesses to have qualified professionals for various positions in the fields of fashion and textiles. To meet this need, there are numerous educational institutions, including Gaziantep University's Department of Textile and Fashion Design, established for this purpose. This study was conducted to understand the preferences of students interested in the Department of Textile and Fashion Design at Gaziantep University and to guide students who lack information about this department. For this purpose, a survey study was conducted with undergraduate and graduate students of the Department of Textile and Fashion Design at the Faculty of Fine Arts, Gaziantep University, as well as students and graduates of the Clothing Production and Textile Technology Department at Naci Topçuoğlu Vocational School. The sample of the research consisted of 210 individuals selected by random sampling method. The survey technique was used as the data collection method, and the data obtained were statistically analyzed using the SPSS 26 software package. Based on the data obtained, the majority of the students participating in the survey view the department as a popular and preferred field, wanting to use their interests and talents in this area. It was concluded that factors such as students' talents, job opportunities, personal characteristics, and people who inspire them influence their choices.

Bu makaleye atıf yapmak için/To cite this article:

Öztürk, T & Sünter Eroğlu, N. (2024). Gaziantep Üniversitesi Öğrencilerinin Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümünü Tercih Etme Sebeplerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Çalışma. Ideart Uluslararası Tasarım ve Sanat Dergisi, 2(1), 21-38.

1. GİRİŞ

Bireylerin yaşamlarını sürdürebilmek için yaptığı ve belli bir bilgi birikimine sahip olmayı gerektiren uğraşlara meslek denir. Meslek, geçim sağlamaya yarayan düzenli olarak yapılması alışkanlık haline gelmiş işlerdir. Meslek seçerken o mesleğin bize sağlayacağı yaşam tarzını da seçmiş bulunmaktayız. Mesleğimiz bizim çevremizi, gelir düzeyimizi, çalışma koşullarımızı ve daha pek çok şeyi belirlemektedir. Öyleyse bu seçim bireylerin yaşamında önemli olup önemli ve çok iyi düşünülerek karar verilmesi gereken bir olgudur (Vurucu, 2010, s.1).

Meslek, kişilerin yaşamında önemli bileşenlerden biridir. Bireylerin doğru bir şekilde seçmiş oldukları meslekler, yaşadığı ortamda statü sahibi olmasına, topluma ait olma hissini yaşamaya iletişim becerilerinin gelişmesi gibi çok duyguyu yaşamaya olanak veren bir etkinliktir (Kuzgun, 2017, s.2). Doğru meslek seçimi yapmak çok önemli ve kritik bir süreçtir. Bireylerin ilgi duydukları ve güçlü oldukları alanları bilmesi ve bu alanlarla ilgili seçimlerde bulunmaları ileride daha başarılı ve mutlu bir kariyere sahip olmalarına olanak sağlamaktadır. Toplumların başarısı da doğru seçilen meslekler ile doğru orantılıdır (Vurucu, 2010, s.3). Son yıllarda seçilme oranı hayli artmış olan mesleklerden bir tanesi de tekstil ve moda tasarımı bölümüdür. Tasarım kavramının gittikçe önem kazandığı günümüzde bireylerin yaratıcı yönlerinin ortaya çıkmasına olanak sağlayan, önemseyen, destekleyen bir bölüm olan tekstil ve moda tasarımı bölümü estetik, yaratıcı, hedef kitlenin ilgi ve gereksinimlerine hâkim özgün tasarımlar yapabilecek bilgi ve beceriye sahip tasarımcılar yetiştirmeyi amaçlanmaktadır (Çınar, 2022, s.138). Ülkemizde 1980'lerden itibaren uluslararası piyasada tanınmaya ve markalaşmaya yönelik çalışmalar başlamıştır. 1990'larda tekstil ürünlerinin ülkelerin katma değerlerine ciddi katkıda bulunmasından dolayı 2000'li yıllarda konfeksiyon ve hazır giyim ihracatına ağırlık verilmiştir. Sektördeki bu gelişimin, bu alanda yetişmiş insan gücüne olan gereksinimi arttırması ile birlikte tekstil ve moda tasarımı alanında eğitim veren kurumların sayılarında da bir artış gözlenmiştir. Vakıf ve devlet üniversite bünyelerinde lisans ve ön lisans birbiri ardına açılmaya başlanmıştır (Aygül ve Özudođru, 2014). Bunları yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programları takip etmiştir.

13.11.2009 tarihinde Resmî Gazete'nin 27405 sayısında yayımlanan karara göre mesleki ve teknik eğitim fakülteleri, vb. fakülteler kapatılarak bu bölümlerin sanat ve tasarım, güzel sanatlar fakültesine bağlanmasına karar verilmiştir (Yıldırım, 2011, s.3). Bu karardan sonra devlet ve vakıf üniversitelerinde güzel sanatlar ve sanat ve tasarım fakülteleri bünyesinde tekstil ve moda tasarımı bölümleri olarak programlar açılmıştır. Hızlı değişim gösteren moda endüstrisinin üretim ve hizmet alanlarında gereksinim duyduğu nitelikli tasarımcı ve elemanları yetiştirmek üzere Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü ve Naci Topçuoğlu Meslek Yüksekokulu'nda bulunan Giyim Üretim ve Tekstil Teknolojisi Bölümü eğitim ve öğretim çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu çalışmanın temel amacı, tekstil ve moda tasarımı alanında eğitim almayı düşünen öğrencilerin seçimlerini, beklentilerini ve gereksinimlerini anlamaktır. Moda sektörü, sürekli değişen ve gelişen bir yapıya sahip olup, nitelikli profesyonellere olan talebi artırmaktadır. Bu talebi karşılayabilmek için, eğitim kurumlarının öğrencilerin gereksinimlerini doğru bir

şekilde anlaması ve eğitim programlarını etkili bir biçimde tasarlaması büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, bu çalışma, Gaziantep Üniversitesi Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'ne ilgi duyan öğrencilerin düşünce süreçlerini ve beklentilerini detaylı bir şekilde anlamayı hedeflemektedir. Elde edilecek bu bilgiler hem eğitim kurumlarına hem de sektöre yönelik stratejilerin belirlenmesi ve geliştirilmesi açısından önemlidir. Ayrıca, öğrencilerin seçimlerini etkileyen etkenlerin tespiti, eğitim programlarının bu etkenlere daha uygun hale getirilmesine yönelik değerli bir rehberlik sağlayacaktır. Araştırmanın sağlayacağı katkılar arasında, tekstil ve moda tasarımı alanındaki eğitim programlarının güncellenmesi, öğrenci gereksinimlerine daha iyi uyum sağlaması ve sektörle daha etkin bir şekilde entegre olması için stratejilerin belirlenmesi bulunmaktadır. Bu nedenle, bu çalışma, tekstil ve moda tasarımı alanında eğitim ve istihdam ile ilgili geniş bir perspektif sunarak sektöre değerli bir katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Evren ve Örneklem

Araştırmada tekstil ve moda tasarımı bölümü öğrenci ve mezunların bu bölümü seçme sebeplerinin araştırılması amacıyla, araştırmacı tarafından hazırlanan anket formu kullanılmıştır. Anket hazırlama aşamasında ilgili kaynaklar ve daha önce yapılmış olan çalışmalar incelenerek kaynak taraması yapılmış ve anket soruları konu ile ilgili uzmanların görüşleri alınarak belirlenmiştir. Anket formu, öğrencilerin bölüm seçimleri yaparken, ilgi alanları, eğitim beklentileri, sektöre yönelik beklentileri ve benzeri konularda sorular içermektedir. Anket formu, katılımcılara yöneltilen soruların öğrencilerin bölüm seçim süreçlerini derinlemesine anlamaya yönelik olduğunu vurgulayarak, bu süreçte etkili olan unsurları açıklığa kavuşturmayı hedeflemektedir. Toplamda 200 ve üzeri katılımcıya ulaşmak amacıyla, Google Form aracılığıyla anket formu dağıtılmış ve bu sayede geniş bir öğrenci kitlesiyle etkileşim sağlanmıştır. Google Form'un kullanımı, veri toplama sürecini kolaylaştırmış ve katılımcılara online bir ortam üzerinden rahatça yanıt verme olanağı sunarak, araştırmanın kapsayıcılığını artırmıştır. Araştırmanın kapsamına giren nesne, olgu ve bireylerin tümünün oluşturduğu yapıya evren, evreni temsil edecek nicelik ve nitelikte seçilip araştırmacının belirttiği koşullara uyan grubun tamamına da örneklem adı verilmektedir (Sönmez, 2005, s.164). Bu çalışmanın evreni, Gaziantep Üniversitesi'nin Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü öğrencileri ile Naci Topçuoğlu Meslek Yüksekokulu Giyim Üretim ve Tekstil Teknolojisi Bölümü öğrenci ve mezunlarını kapsamaktadır. Bu öğrenci ve mezun grupları, Gaziantep Üniversitesi bünyesinde tekstil ve moda tasarımı alanında eğitim alan bireyleri temsil etmektedir. Evren, araştırmanın genellemelerini ve sonuçlarını doğrudan etkileyen, üzerinde çalışılan konu ile ilgili olan tüm bireyleri içermektedir. Bu durumda, Gaziantep Üniversitesi bünyesindeki Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü ile Naci Topçuoğlu Meslek Yüksekokulu Giyim Üretim ve Tekstil Teknolojisi Bölümü'nün öğrenci ve mezunları, çalışmanın evrenini oluşturan gruplardır. Evreni belirlemek için yapılan seçim, bu iki bölümde eğitim görmüş ya da görmekte olan öğrenciler ile bu bölümlerden mezun olmuş bireyleri içermesi yoluyla yapılmıştır. Bu öğrenci ve mezun grupları, Gaziantep Üniversitesi'nin tekstil ve moda tasarımı alanında sunduğu eğitim programlarına katılan ve bu alanda deneyim kazanmış bireyleri temsil etmektedir. Anket çalışması ise bu evrenden tesadüfi örneklem yöntemi ile seçilen 210 kişiyi içermektedir. Bu örneklem, evrenin bir yansıması olmaya çalışarak, öğrenci ve mezunların genel eğilimleri, seçimlerini ve

düşüncelerini anlamak adına çeşitli alt grupları içermektedir. Örneklem= n/N formülüne göre (Özen ve Gül, 2007, s.411) ankete katılan 200 kişiden seçilen sorulara yanıt veren 50 kişi hakkında yorum yapıyorsa $50/200=25\%$ 'i temsil etmektedir.

Elde edilen verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin %60'ı 18-25 yaş aralığında, %35,7'si 26-40 yaş aralığında ve %4,3'ü ise 40 yaş ve üzeridir. Örneklem grubuna alınan öğrencilerin %10'unu erkekler, %90'ını ise kadınlar oluşturmaktadır. Anket sonucuna göre tekstil ve moda tasarımı bölümünü %47,1 oranla Gaziantep ilinde yaşayan, %11,4 oranla İstanbul ilinde yaşayan öğrencilerin, geri kalan kısmı ise farklı illerden gelen öğrencilerin oluşturduğunu sonucuna ulaşılmıştır. Ankete katılan öğrencilerin %77,6'sı lisans, %10,5'i ön lisans ve %10,5'i ise yüksek lisans öğrencisidir ve bu öğrencilerin %81,4'i tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmeden önce başka bir bölümden mezun olmadıklarını belirtmişlerdir. Geri kalanı ise daha önce farklı bölümlerden mezun olduklarını ve mezun oldukları bölümlerin isimlerini yazarak ankete katkı sağlamışlardır.

Veri Toplama Araçları

Nitel araştırma yöntemleri esas alınarak hazırlanan anket çalışması öncesinde konu ile ilgili literatür kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda Gaziantep Üniversitesi'nden mezun olmuş ve hâlen eğitimine devam eden ön lisans, lisans ve yüksek lisans bölümü öğrencilerinin görüşlerini belirlemek amacı ile anket formu hazırlanmıştır. Bu ankette öğrencilerin tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmelerinin nedenleri ile ilgili sorular yer almaktadır.

İlk bölümde katılımcıların yaş, cinsiyet, yaşadıkları şehir, eğitim durumu, tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmeden önce başka bir bölümden mezun olup olmadıkları gibi kişisel değişkenlerin frekans ve yüzde dağılımları incelenmiştir.

İkinci bölümde, Anderson (1990) tarafından belirlenen anket oluşturma süreçleri doğrultusunda soru madde havuzu hazırlanmıştır. Bu soru havuzu içerisinde uygun bulunan 16 adet soru, öğrencilerin tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçme sebeplerini ölçmek amacıyla 5'li likert ölçek modeline göre oluşturulmuştur. Katılımcılara "katılıyorum", "katılmıyorum", "kesinlikle katılıyorum", "kesinlikle katılmıyorum" ve "kararsızım" ifadelerinden oluşan beşli derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Katılımcıya daha fazla seçenek sunmak ve güvenilirlik katsayısını arttırmak amacı ile 5'li likert modeli seçilmiş olup yanıt vermek istememeleri halinde seçebilecekleri nötr bir yanıt seçeneğinin de eklenmiştir. Araştırma sonucunda anket yardımı ile elde edilen verilerin istatistiksel değerlendirilmesi bilgisayar ortamında SSPS 26 paket programından yararlanılarak hazırlanmıştır. Elde edilen verilerin türüne göre frekans, yüzde dağılım değerleri ve ilgili sorular karşılaştırılarak çapraz tablolar oluşturulmuştur.

2. BULGULAR

Bu bölümde öğrencilerin Gaziantep Üniversitesi, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'nü seçmelerinde etkili olan maddeler sıralanmıştır. Araştırmanın genel amacı doğrultusunda elde edilen bulgular ve bu bulgulara dayanılarak ulaşılan yorumlar sunulmuştur.

Çizelge 1. Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'ne ilgi duyduğunu belirten öğrenci anket sonuçlarının frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	100	47,6	47,6	47,6
Katılmıyorum	3	1,4	1,4	49,0
Kesinlikle katılıyorum	99	47,1	47,1	96,2
Kesinlikle katılmıyorum	2	1,0	1,0	97,1
Kararsızım	6	2,9	2,9	100,0
Toplam	210	100,0	100,0	

Çizelge 1’de görüldüğü gibi 210 öğrencinin katılmış olduğu ankette, tekstil ve moda tasarımı bölümüne ilgi duyuyorum sorusuna öğrencilerin %47,6’sı “katılıyorum” %47,1’i “kesinlikle katılıyorum” yanıtını vererek bu bölüme ilgi duyduklarını ifade etmişlerdir. Çoğu öğrenci tekstil ve moda tasarımına olan ilgi ve tutkuları nedeniyle bu bölümü seçmektedir. Moda dünyasıyla ilgili olmak, trendleri takip etmek, giysilerin tasarımı ve üretimi gibi konulara ilgi duymak, öğrencilerin bu bölümü seçmelerinde önemli bir etken olarak düşünülmektedir.

Çizelge 2. Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü için yetenekli olduğunu düşünen öğrenci anket sonuçlarının frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	102	48,6	48,6	48,6
Katılmıyorum	7	3,3	3,3	51,9
Kesinlikle katılıyorum	81	38,6	38,6	90,5
Kesinlikle katılmıyorum	3	1,4	1,4	91,9
Kararsızım	17	8,1	8,1	100,0
Toplam	210	100,0	100,0	

Çizelge 2’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan 210 öğrencinin %48,6’sı “katılıyorum” %38,6’sı kesinlikle katılıyorum yanıtını vererek tekstil ve moda tasarımı bölümü için yetenekli olduklarını düşündüklerini belirtmişlerdir. Tekstil ve moda tasarımı bölümü, yaratıcılığı ve sanatsal yetenekleri olan öğrenciler için cazip bir bölümdür. Öğrenciler, kumaş desenleri, renk değişkenleri, giysi kesimi ve dikişi gibi konularda kendilerini ifade etme ve yaratıcılıklarını sergileme fırsatı bulabilecekleri için bu bölümü seçmiş oldukları düşünülmektedir.

Çizelge 3. Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü’nün popüler ve seçilen bir bölüm olduğunu düşünen öğrenci anket sonuçlarının frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	105	50,0	50,0	50,0
Katılmıyorum	27	12,9	12,9	62,9
Kesinlikle katılıyorum	38	18,1	18,1	81,0
Kesinlikle katılmıyorum	5	2,4	2,4	83,3
Kararsızım	35	16,7	16,7	100,0
Toplam	210	100,0	100,0	

Çizelge 3'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerin %50'si "katılıyorum" şikkını işaretleyerek tekstil ve moda tasarımı bölümünün popüler ve seçilen bir bölüm olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. Moda endüstrisi, yaratıcılık, eğilimler, ünlülerle çalışma fırsatları gibi birçok etkileyici özellik sunmaktadır. Moda dünyasına katılarak yaratıcılıklarını kullanmak ve moda trendlerine yön vermek isteyen birçok öğrenci, tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmiş olduğu düşünülmektedir.

Çizelge 4. Yaşadığı yere yakın olmasından dolayı Gaziantep Üniversitesi, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'nü seçtiğini belirten öğrenci anket sonuçlarının frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	84	40,0	40,0	40,0
Katılmıyorum	53	25,2	25,2	65,2
Kesinlikle katılıyorum	28	13,3	13,3	78,6
Kesinlikle katılmıyorum	39	18,6	18,6	97,1
Kararsızım	6	2,9	2,9	100,0
Toplam	210	100,0	100,0	

Çizelge 4'te görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin, Gaziantep Üniversitesi, Tekstil ve Moda Tasarım Bölümü'nü seçmelerinde yaşadıkları yerlere yakın olması düşüncesine %40'ı "katılıyorum" şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu görüşün ağırlıkta olmasına sebep olarak kiraların yüksek olması, yurtlarda yeteri kadar kontenjan olmaması, barınma sorunu gibi nedenler etkili olmuş olabilir. Aynı zamanda yaşadıkları yere yakın bir okul seçmek, öğrencilere pratik bir yaşam düzeni sunmaktadır. Uzun mesafeleri kat etmek yerine daha kısa bir yolculuk süresiyle okula gitmek, günlük yaşamda zaman ve enerji tasarrufu sağlayabileceği düşünülmektedir.

Çizelge 5. Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'nü seçmelerinde yakın arkadaşlarının bu bölümde okumasının etki oranı sonuçlarının frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	20	9,5	9,6	9,6
Katılmıyorum	87	41,4	41,6	51,2
Kesinlikle katılıyorum	2	1,0	1,0	52,2
Kesinlikle katılmıyorum	97	46,2	46,4	98,6
Kararsızım	3	1,4	1,4	100,0
Total	209	99,5	100,0	
Eksik	1	,5		
Toplam	210	100,0		

Çizelge 5'te görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin %41,4'ü "katılmıyorum" %46,2'si "kesinlikle katılmıyorum" şeklinde verdikleri yanıtla tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmelerinde yakın arkadaşlarının bu bölümde okumasının etkili olmadığı görülmektedir.

Çizelge 6. Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'nden mezun olan kişilerin iyi kazançlarının olduğunu düşüncesine ilişkin görüşlerin frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	92	43,8	44,0	44,0
Katılmıyorum	21	10,0	10,0	54,1
Kesinlikle katılıyorum	16	7,6	7,7	61,7
Kesinlikle katılmıyorum	14	6,7	6,7	68,4
Kararsızım	66	31,4	31,6	100,0
Total	209	99,5	100,0	
Eksik	1	,5		
Toplam	210	100,0		

Çizelge 6'da görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin, tekstil ve moda tasarım bölümünü seçmelerinde, bu bölümden mezun olan kişilerin iyi kazançlarının olduğu düşüncesine %43,8'i "katılıyorum" şeklinde yanıt vererek genel olarak öğrencilerin mezun olduklarında iyi bir kazanç elde etme beklentilerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Moda endüstrisi, dünya genelinde milyarlarca dolarlık bir sektördür ve istihdam olanakları sunmaktadır. Tekstil ve moda tasarımı bölümünden mezun olan öğrenciler, moda markaları,

tasarım stüdyoları, perakende şirketleri, tekstil fabrikaları ve kendi markalarını kurarak çeşitli kariyer fırsatları elde edebilmektedirler.

Çizelge 7. Öğrencilerin, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'nü seçmelerinde bu bölümün kişilik özellikleri ve cinsiyetine uygun olduğunu düşüncesine ilişkin görüşlerin frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	118	56,2	56,2	56,2
Katılmıyorum	15	7,1	7,1	63,3
Kesinlikle katılıyorum	62	29,5	29,5	92,9
Kesinlikle katılmıyorum	6	2,9	2,9	95,7
Kararsızım	9	4,3	4,3	100,0
Toplam	210	100,0	100,0	

Çizelge 7'de görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin %56,2'si "katılıyorum" şeklinde yanıt vererek, tekstil ve moda tasarımı bölümünün, kişilik özelliklerine ve cinsiyetlerine uygun olduğu için bu bölümü seçtiklerini belirtmişlerdir. İnsanların kişilik özellikleri, ilgi alanları, yetenekleri ve değerleri, meslek seçimlerini etkilemektedir. Kişilik özellikleri, bireylerin iş ortamlarında başarılı olabileceği ya da daha çok keyif alabileceği meslekleri belirlemede önemli bir rol oynamaktadır. Ancak, her bireyin kendine özgü değişkenleri vardır ve bireyin ilgi alanları, yetenekleri, değerleri ve hedefleri de meslek seçiminde önemli bir role sahip olmaktadır.

Çizelge 8. Öğrencilerin Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'nü seçmelerinde, yakın çevrelerinin etkisi olduğu düşüncesine ilişkin görüşlerin frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	45	21,4	21,5	21,5
Katılmıyorum	81	38,6	38,8	60,3
Kesinlikle katılıyorum	12	5,7	5,7	66,0
Kesinlikle katılmıyorum	62	29,5	29,7	95,7
Kararsızım	9	4,3	4,3	100,0
Total	209	99,5	100,0	
Eksik	1	,5		
Toplam	210	100,0		

Çizelge 8'de görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin, tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmelerinde yakın çevrelerinin etkisi olduğu düşüncesine %38,6'sı

“katılmıyorum, %29,5’i “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde verdikleri yanıt ile seçim yaparken çoğunlukla yakın çevrelerinden etkilenmedikleri sonucuna ulaşmışlardır.

Çizelge 9. Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü’nden mezun olduktan sonra iş olanaklarının çok olduğuna ilişkin görüşlerin frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	97	46,2	46,2	46,2
Katılmıyorum	30	14,3	14,3	60,5
Kesinlikle katılıyorum	28	13,3	13,3	73,8
Kesinlikle katılmıyorum	15	7,1	7,1	81,0
Kararsızım	40	19,0	19,0	100,0
Toplam	210	100,0	100,0	

Çizelge 9’da görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin %46,2’si tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmelerinde bu bölümden mezun olduktan sonra iş olanaklarının çok olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Moda endüstrisi, dünya genelinde büyük bir sektördür ve istihdam olanakları sunmaktadır. Öğrenciler, mezun olduktan sonra moda tasarımcısı, stilist, moda editörü, ürün yöneticisi ya da tekstil teknoloğu gibi çeşitli kariyer seçeneklerine sahip olabilmektedirler. Bu sebeple, iş olanakları ve moda dünyasında başarı elde etme şansı, öğrencilerin bu bölümü seçmelerinde etkili olmuş olduğu düşünülmektedir.

Çizelge 10. Öğrencilerin geçmişte toplum baskısı nedeni ile Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü’nde okuma fırsatı bulamamış olduklarına yönelik düşünceye ilişkin görüşlerin frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	17	8,1	8,2	8,2
Katılmıyorum	91	43,3	44,0	52,2
Kesinlikle katılıyorum	10	4,8	4,8	57,0
Kesinlikle katılmıyorum	73	34,8	35,3	92,3
Kararsızım	16	7,6	7,7	100,0
Toplam	207	98,6	100,0	
Eksik	3	1,4		
Toplam	210	100,0		

Çizelge 10’da görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin geçmişte toplum baskısı nedeni ile tekstil ve moda tasarımı bölümünde okuma fırsatı bulamamış olduklarına yönelik

düşünceye %43,3'ü “katılmıyorum” şeklinde yanıt vererek geçmişte bir baskı ile karşılaşmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Fakat düşük bir oran bile olsa geçmişte böyle bir baskıya maruz kaldığını belirten öğrencilerin olduğu görülmektedir. Toplumda belirli mesleklerin daha çok bir cinsiyetle ilişkilendirildiği ve cinsiyet ölçütlerinin meslek seçimlerini etkilediği bir gerçektir. Tekstil ve moda tasarımı bölümü daha çok kadınlar için uygundur algısı toplumda zamanla değişebilmekte ve cinsiyet bazlı meslek ayrımcılığıyla ilgili farkındalık arttıkça, daha fazla insan kendi ilgi ve yeteneklerine dayalı olarak meslek seçimlerini yapma özgürlüğüne sahip olabileceği düşünülmektedir.

Çizelge 11. Gaziantep Üniversitesi'nin eğitim, sosyal ve kültürel anlamda iyi olduğunu ilişkin görüşlerin frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	81	38,6	38,6	38,6
Katılmıyorum	35	16,7	16,7	55,2
Kesinlikle katılıyorum	23	11,0	11,0	66,2
Kesinlikle katılmıyorum	21	10,0	10,0	76,2
Kararsızım	50	23,8	23,8	100,0
Toplam	210	100,0	100,0	

Çizelge 11'de görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin %38,6'sı “katılıyorum” şeklinde yanıt vererek Gaziantep Üniversitesi'nin eğitim, sosyal ve kültürel anlamda iyi olduğu için bu bölümü seçtikleri yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğrenci kulüpleri, spor takımları, kültürel etkinlikler, sanat galerileri, konferanslar ve seminerler gibi aktiviteler, öğrencilerin bu üniversiteyi seçerken beklentilerinin arasında olduğu düşünülmektedir.

Çizelge 12. Ankete katılan öğrencilerin, üniversite ortamında bulunmak ve sosyalleşmek için Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'nü seçtikleri düşüncesine ilişkin görüşlerin frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	42	20,0	20,0	20,0
Katılmıyorum	88	41,9	41,9	61,9
Kesinlikle katılıyorum	8	3,8	3,8	65,7
Kesinlikle katılmıyorum	52	24,8	24,8	90,5
Kararsızım	20	9,5	9,5	100,0
Toplam	210	100,0	100,0	

Çizelge 12’de görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin %41,9’u “katılmıyorum” yönünde vermiş olduğu yanıtlara göre sadece üniversite ortamında bulunmak ve sosyalleşmek için tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmedikleri, meslek edinmek için bu bölümü seçtikleri sonucuna ulaşılmaktadır. Bir kısım öğrenci ise üniversitelerin, sadece akademik eğitim alma yeri değil, aynı zamanda öğrencilerin sosyal çevrelerini genişlettiği ve farklı deneyimler kazandığı bir ortam olduğu için bu bölümü seçtikleri yönünde görüş bildirmişlerdir.

Çizelge 13. Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü’nü seçme sebepleri arasında bu alanda başarı göstermiş iş

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	136	64,8	64,8	64,8
Katılmıyorum	14	6,7	6,7	71,4
Kesinlikle katılıyorum	36	17,1	17,1	88,6
Kesinlikle katılmıyorum	8	3,8	3,8	92,4
Kararsızım	16	7,6	7,6	100,0
Toplam	210	100,0	100,0	

insanları ve modacıardan ilham alındığı görüşüne ilişkin frekans ve yüzde dağılım değerleri

Çizelge 13’te görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin %64,8’i “katılıyorum” şeklinde görüş belirterek tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmelerinde bu alanda başarı göstermiş iş insanları ve modacıardan ilham aldıklarını belirtmişlerdir. Başarılı iş insanları ve modacılar, öğrenciler için rol model olmakta ve onlara ilham vermektedirler. Bu ilham, öğrencilerin kariyer hedeflerini belirleme, yaratıcılıklarını geliştirme ve alanlarındaki en iyi uygulamaları öğrenme konusunda motive olmalarına yardımcı olmaktadır. Moda dünyası, pek çok başarılı tasarımcı, marka ve işletmeciye ev sahipliği yapmaktadır. Bu kişiler, kendi markalarını yaratmış, dünya çapında tanınmış koleksiyonlar üretmiş ya da moda endüstrisinde liderlik pozisyonlarına gelmiş olabilirler. Öğrenciler, bu başarılı kişilerin kariyer öykülerini ve başarılarını inceleyerek, moda ve tekstil tasarımı alanında nasıl ilerleyebilecekleri konusunda fikir edinebilirler. Başarılı iş insanları ve modacılar, genellikle yaratıcı fikirleri, yenilikçi yaklaşımları, pazar trendlerini öngörme yetenekleri ve işletme becerileri ile tanınmaktadırlar. Öğrenciler, bu kişilerin çalışmalarını takip ederek, moda da güncel eğilimleri ve sektördeki değişimleri izleyebilir aynı zamanda, bu başarılı isimlerin deneyimlerinden ve öğrettiklerinden ilham alarak, kendi tasarımlarını ve iş projelerini geliştirebilmektedirler. Kendi kariyer yollarını şekillendirirken, sektörde başarıya ulaşmış kişilerin deneyimlerinden ve başarılarından yararlanabilmektedirler.

Çizelge 14. Öğrencilerin Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'nü seçme sebepleri arasında, çocukluk hayallerini gerçekleştirmek istemelerine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	48	22,9	23,0	23,0
Katılmıyorum	65	31,0	31,1	54,1
Kesinlikle katılıyorum	56	26,7	26,8	80,9
Kesinlikle katılmıyorum	13	6,2	6,2	87,1
Kararsızım	27	12,9	12,9	100,0
Toplam	209	99,5	100,0	
Eksik	1	,5		
Toplam	210	100,0		

Çizelge 14'te görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin %31'i "katılmıyorum şeklinde verdiği yanıt ile öğrencilerin çocukluktan beri tekstil ve moda tasarımına ilgi duymadıklarını, sonradan bu bölüme karşı ilgi duyup seçtikleri sonucuna ulaşılmaktadır. Fakat ankete katılan katılımcıların yaklaşık yarısı çocukluk hayallerini gerçekleştirmek amacı ile tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçtikleri yönünde görüş bildirmişlerdir. Birçok kişi çocukken moda ya da tasarım alanında ilgi duymakta ve bu alanda kariyer yapmayı hayal etmektedir. Öğrenciler, moda dünyasında çalışmayı, kendi giysilerini tasarlamayı ya da bir marka oluşturmayı hayal etmekte, tekstil ve moda tasarımı bölümü, bu hayalleri gerçekleştirme yolunda gerekli becerileri ve bilgileri sunmaktadır. Öğrenciler, yaratıcılıklarını sergilemek, tasarım yeteneklerini geliştirmek ve moda dünyasında kendilerini anlatmak için bu bölümü seçmiş olabilecekleri düşünülmektedir. Bu bölüm, öğrencilere yaratıcı bir ortam sağlamakta ve moda dünyasında kendilerini anlatma ve kariyer yapma fırsatı sunmaktadır.

Çizelge 15. Öğrencilerin, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'nü seçmelerinde televizyon, dergi ve sosyal medyadan etkilenmiş olduklarına ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	62	29,5	29,7	29,7
Katılmıyorum	76	36,2	36,4	66,0
Kesinlikle katılıyorum	17	8,1	8,1	74,2
Kesinlikle katılmıyorum	23	11,0	11,0	85,2
Kararsızım	31	14,8	14,8	100,0
Toplam	209	99,5	100,0	

Eksik	1	,5		
Toplam	210	100,0		

Çizelge 15'te görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin, %36,2'si "katılmıyorum", şeklinde verdikleri yanıt ile tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmelerinde televizyon, dergi ve sosyal medya etkili olmamıştır sonucuna ulaşılmaktadır. Fakat 79 öğrenci de tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmelerinde televizyon, dergi ve sosyal medyanın etkisinin olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Medya, moda ve tekstil dünyasını geniş kitlelere ulaştıran güçlü bir araçtır ve öğrenciler üzerinde büyük etkisi olmaktadır. Televizyon, dergi ve sosyal medya, ünlülerin moda tarzlarını ve giyim seçimlerini sergileme ortamlarıdır. Moda ikonları ve ünlülerin giyim tarzları, trendleri belirleme gücüne sahiptir. Bu tarzlar, genç öğrenciler üzerinde bir etki yaratarak, moda ve tekstil alanında ilgi duymalarına ve bu alanda kariyer yapmak istemelerine yol açmaktadır. Televizyon kanallarında yayınlanan moda programları ve yarışmalar, gençler arasında moda ve tasarım alanına ilgiyi arttırmaktadır. Bu programlar, moda endüstrisini, tasarım sürecini ve yaratıcılığı görsel bir şekilde sunarak öğrencilerin ilgisini çekmekte ve bölüm seçimlerinde etkili olabilmektedir. Moda ve tasarım dergileri, yeni trendleri, koleksiyonları ve sektördeki güncel gelişmeleri takip etmek isteyen öğrenciler için kaynak olabilmektedir. Bu dergiler, görsel olarak zengin içerikleriyle öğrencilerin hayal gücünü canlandırmakta ve bu alana ilgi duymalarını sağlamaktadır. Sosyal medya, moda ve tekstil dünyasının en hızlı şekilde yayılmasını sağlayan bir ortamdır. Moda blogları, influencerlar ve markalar, sosyal medya üzerinden koleksiyonlarını tanıtmaya, eğilimleri paylaşmaya ve ilham verici içerikler oluşturmaktadırlar. Öğrenciler, bu içerikler aracılığıyla moda ve tasarım dünyasına dair güncel bilgilere erişebilmekte ve ilgi duyabilmektedirler. Ancak, medyanın etkisiyle bölüm seçimi yaparken öğrencilerin dikkatli olmaları önemli bir konudur çünkü moda ve tekstil tasarımı alanı, yaratıcılık, teknik bilgi ve beceri gerektiren bir alandır. Bu nedenle, bireylerin kendi ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurarak seçim yapmaları ve kendi benliklerini yansıtabilecekleri bir alanda başarılı olmaları önemlidir.

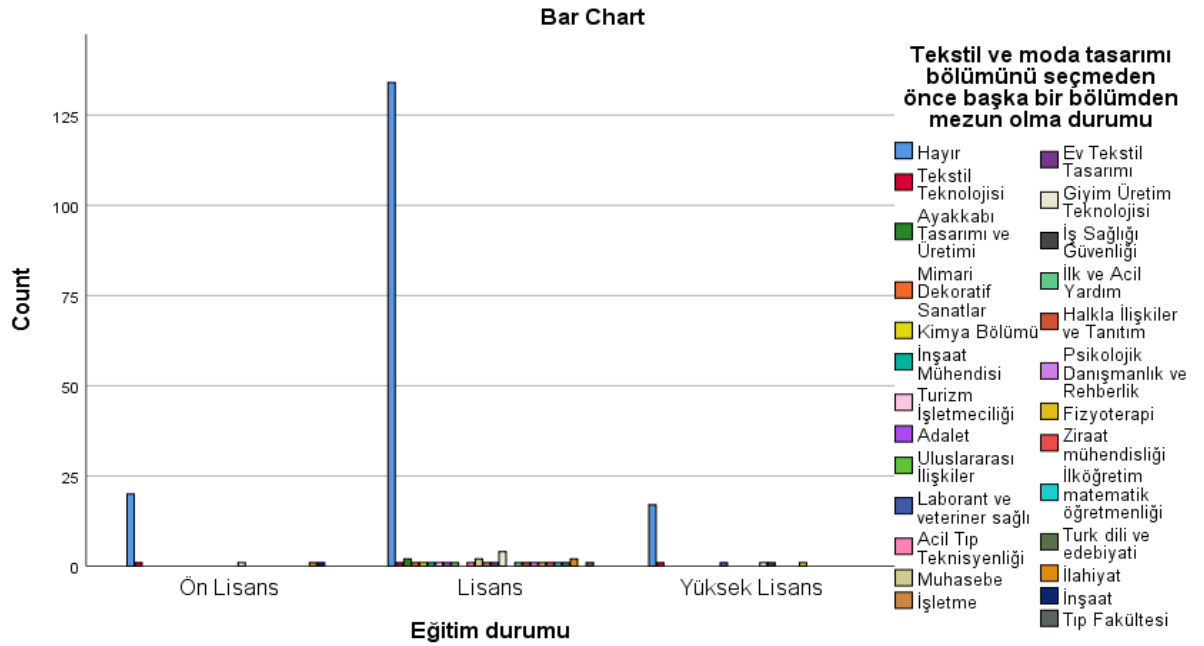
Çizelge 16. Öğrencilerin Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'nü seçmelerinin özel bir sebebi olmadığı, sadece üniversite mezunu olmak için bu bölümü seçtiklerine ilişkin görüşlerin frekans ve yüzde dağılım değerleri

	Frekans	Yüzde değeri	Geçerli yüzde değeri	Toplam yüzde değeri
Katılıyorum	11	5,2	5,3	5,3
Katılmıyorum	72	34,3	34,6	39,9
Kesinlikle katılıyorum	3	1,4	1,4	41,3
Kesinlikle katılmıyorum	109	51,9	52,4	93,8
Kararsızım	13	6,2	6,3	100,0
Toplam	208	99,0	100,0	
Eksik	2	1,0		

Toplam	210	100,0		
--------	-----	-------	--	--

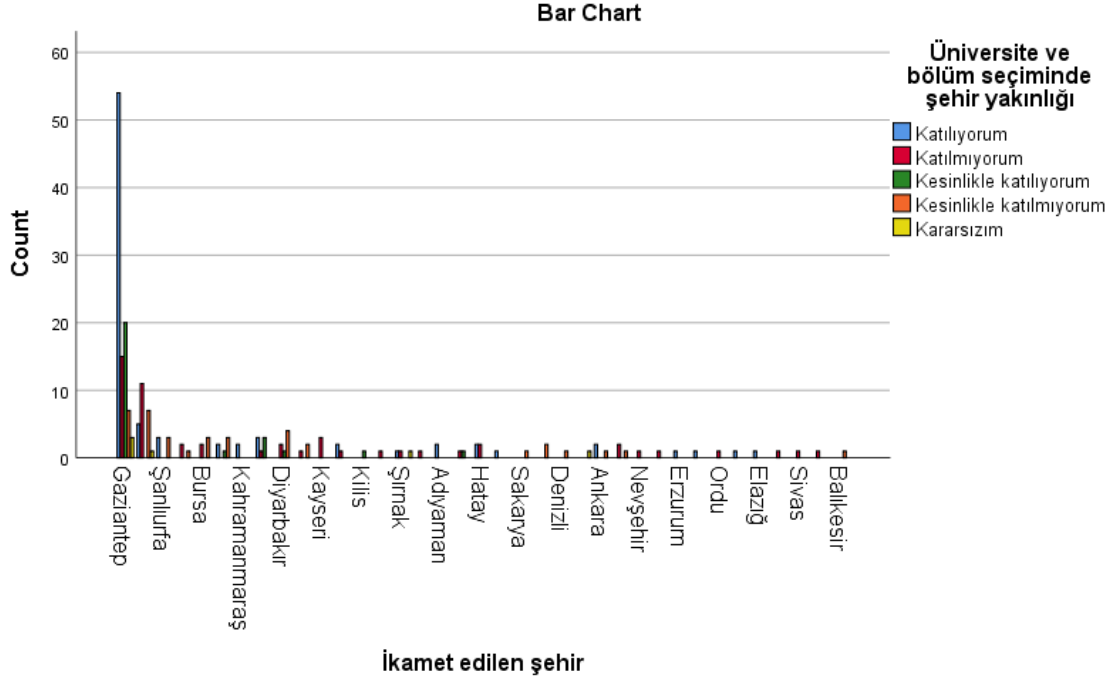
Çizelge 16’da görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin %51,9’luk oranla” kesinlikle katılmıyorum”, %34,3’lük oranla” katılmıyorum” şeklinde verdikleri yanıtla tekstil ve moda tasarımı bölümünü sadece üniversite mezunu olmak için seçmedikleri gerçekten isteyerek bu bölümde okumayı istedikleri görülmektedir. Üniversite yılları, öğrencilerin kendilerini tanıma ve kendi ilgi alanlarını keşfetme fırsatı buldukları bir dönem olduğu düşünülmektedir. Bu sebeple kimi öğrenciler moda ve tekstil tasarımı alanında eğitim alarak, kendi yeteneklerini ve ilgi alanlarını keşfetmek ve ileride kariyerlerini bu alanda şekillendirmeyi düşündükleri için bu bölümü seçtikleri düşünülmektedir. Her öğrencinin bölüm seçimi ve güdülenmeleri farklı olabilmektedir. Kimileri yalnızca üniversite mezunu olmak amacıyla seçim yapabilirken, kimileri moda ve tekstil tasarımına olan ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bu bölümü seçebilmektedir. Öğrencilerin seçim yaparken kendi hedeflerini, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurarak karar vermeleri önemlidir.

Çizelge 17. Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü’nü seçmeden önce başka bir bölümden mezun olduğu bilgisinin, eğitim durumuna göre çapraz tabloda incelenmesi

Çizelge 17 incelendiğinde öğrencilerin bir bölümünün, tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmeden önce farklı bölümlerden mezun oldukları bulguları elde edilmiştir. Buna neden olarak daha önce mezun oldukları bölümün iş olanaklarının sınırlı olması ya da bu bölüme ilgi duydukları için bu bölümü okumak istedikleri sonucuna ulaşılabilir. Daha önce başka bir bölümden mezun olup tekrar tekstil ve moda tasarımında okuma seçimi, farklı bir alanda uzmanlaşmak, kariyer hedeflerini genişletmek, daha fazla bilgi ve beceri edinmek ya da ilgi duyulan bir alanda daha derinlemesine eğitim almak için seçilmiş olabilmektedir. Ayrıca birden fazla alanda uzmanlaşmış adaylar daha değerli olabilmekte ve daha geniş bir iş arama yelpazesi sunarak iş fırsatlarını arttırabilmektedirler. Aynı zamanda farklı disiplinler arasındaki bağlantıları kurarak yaratıcılığı ve problem çözme becerilerini geliştirme şansı da sağlanmış olmaktadır.

Çizelge 18. Yaşadığı yere yakın olmasından dolayı Gaziantep Üniversitesi, Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'nü seçtiğini belirten öğrenci anket sonuçlarının çapraz tabloda incelenmesi

Çizelge 18 incelendiğinde çoğunluğu Gaziantep ilinden olmak üzere Türkiye'nin çeşitli illerinden gelen öğrencilerin dağılımları görülmektedir. Öğrencilerin yaşadıkları yerlere yakın olan yerlerde eğitim almayı seçmelerinin sebebi olarak ekonomik nedenler, aile baskısı ya da aile yanındaki konfor gibi pek çok neden sıralanabilmektedir. Yakın bir üniversite seçmek, günlük yolculuk sürelerini azaltmakta ve ulaşım maliyetlerini düşürmektedir. Uzun mesafeleri kat etmek zorunda kalmadan, daha az zaman ve enerji kullanma fikri bölümü seçimlerinde etkili olduğu düşünülmektedir.

3. TARTIŞMA

Yapılan araştırmanın sonuçlarına dayanarak, Gaziantep Üniversitesi'nin Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü öğrenci ve mezunların bu bölümü seçmelerinde çeşitli etkenler etkili olmuştur. Öncelikle, bölümün popüler ve seçilen bir alan olduğunu düşünmeleri, öğrencilerin ilgi duymasını ve yeteneklerini bu alanda kullanmak istemelerini desteklemektedir. Ayrıca, bölümün yaşadıkları yere yakın olması da seçimlerinde etkili bir etken olmuştur, bu da öğrencilerin ulaşılabilirlik ve kolaylık açısından seçimlerini şekillendirmiştir. Öğrencilerin seçimlerini yakın arkadaşlarının etkilemediği ve bölümü sadece üniversite ortamında bulunmak ve sosyalleşmek için seçmedikleri belirtilmiştir. Bunun yerine, mezun olduktan sonra iyi kazanç olanağı ve bölümün kişilik ve cinsiyet özelliklerine uygun olması gibi etkenler seçimlerini etkilemiştir. Öğrenciler, mezun olduktan sonra iş olanaklarının bol olduğunu düşünerek bölümü seçmişlerdir. Araştırmada, geçmişte toplum baskısı nedeniyle kimi öğrencilerin tekstil ve moda tasarımı bölümünde okuma fırsatı bulamadıklarını belirtmişlerdir. Bu da meslek seçimlerinde baskının etkili olabileceğini düşündürmektedir. Ancak, bu baskının genel olarak düşük bir oranda olduğu ifade edilmiştir. Gaziantep Üniversitesi'nin eğitim, sosyal ve kültürel açıdan iyi bir kurum olduğunu düşünen öğrenciler, bölümü sadece üniversite ortamında bulunmak ve sosyalleşmek için seçmediklerini

belirtmişlerdir. Bu da üniversitenin genel değerinin ve çekiciliğinin öğrenci seçimlerini etkileyebileceğini göstermektedir. Öğrencilerin bir kısmı tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmelerinde çocukluktan gelen bir hayali gerçekleştirme düşüncesinin olmadığı, ancak başarılı iş insanları ve modacılar ilham aldıkları ifade edilmiştir. Bu da öğrencilerin ilham aldıkları kişilerin başarılarına ve sektördeki gücüne dikkat ettiklerini göstermektedir.

Son olarak, araştırmada öğrencilerin televizyon, dergi ve sosyal medyanın seçimlerini etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu da öğrencilerin bireysel seçimlerinin sosyal medya ve popüler kültürden daha çok kendi yeteneklerine, ilgi alanlarına ve gelecek beklentilerine dayandığını göstermektedir. Genel olarak, yapılan araştırma Gaziantep Üniversitesi'nin Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'ne olan ilgi ve seçme nedenlerini anlamamıza yardımcı olmuştur. Öğrencilerin yetenekleri, iş olanakları, kişisel özellikler ve ilham aldıkları kişiler gibi etkenler seçimlerini etkilemektedir.

4. SONUÇ

Ankete katılan 210 öğrencinin verdiği yanıtlara göre, tekstil ve moda tasarımı bölümüne ilgi duyduklarını ifade eden öğrencilerin %47,6'sı "katılıyorum" ve %47,1'i "kesinlikle katılıyorum" yanıtını vermiştir. Benzer şekilde, öğrencilerin bu bölüm için yetenekli olduklarını düşündüklerini ifade edenlerin oranı %48,6 "katılıyorum" ve %38,6 "kesinlikle katılıyorum" şeklindedir. Öğrencilerin %50'si, tekstil ve moda tasarımı bölümünün popüler ve seçilen bir bölüm olduğunu düşündüklerini belirtmiştir. Ankete katılan öğrencilerin %40'ı, Gaziantep Üniversitesi Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü'nü seçmelerinde yaşadıkları yerlere yakın olmasının etkili olduğunu düşünmektedir. Yakın arkadaşlarının bu bölümde okumasının etkisiyle ilgili olarak, öğrencilerin %41,4'ü "katılmıyorum" ve %46,2'si "kesinlikle katılmıyorum" cevabını vermiştir. Bu da yakın arkadaşlarının seçimlerinin kendilerini etkilemediğini göstermektedir. Katılımcıların %43,8'i, tekstil ve moda tasarımı bölümünden mezun olan kişilerin iyi kazanç elde ettiği düşüncesine katılmaktadır. Ankete katılan öğrencilerin %38,6'sı "katılmıyorum" ve %29,5'i "kesinlikle katılmıyorum" cevabını vererek, yakın çevrelerinin tekstil ve moda tasarımı bölümü seçmelerinde etkisi olduğu düşüncesini reddetmişlerdir. Katılımcıların %46,2'si, tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmelerinde mezun olduktan sonra iş olanaklarının yüksek olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin geçmişte toplum baskısı nedeniyle tekstil ve moda tasarımı bölümünde okuma fırsatı bulamadıklarına yönelik düşüncelere %43,3'ü "katılmıyorum" şeklinde yanıt vererek, geçmişte bir baskıyla karşılaşmadıklarını göstermektedir. Gaziantep Üniversitesi'nin eğitim, sosyal ve kültürel anlamda iyi olduğunu düşündükleri için öğrencilerin %38,6'sı bu bölümü seçtiklerini belirtmiştir. Ankete katılan öğrencilerin %41,9'u, tekstil ve moda tasarımı bölümünü sadece üniversite ortamında bulunmak ve sosyalleşmek için değil, meslek edinmek amacıyla seçtiklerini belirtmiştir. Öğrencilerin %64,8'i, tekstil ve moda tasarımı bölümünü seçmelerinde bu alanda başarılı göstermiş iş insanları ve modacılar ilham aldıklarını belirtmiştir. Öğrencilerin %31'i, çocukluktan itibaren tekstil ve moda tasarımına ilgi duymadıklarını, sonradan bu bölüme ilgi duyup seçtiklerini ifade etmiştir. Ankete katılan öğrencilerin %36,2'si, televizyon, dergi ve sosyal medyanın tekstil ve moda tasarımı bölümü seçimlerinde etkili olmadığını belirtmiştir. Bununla birlikte, 79 öğrenci bu medya etkilerinin seçimlerinde etkili olduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların %51,9'u "kesinlikle katılmıyorum"

ve %34,3'ü "katılmıyorum" şeklinde yanıt vererek, tekstil ve moda tasarımı bölümünü sadece üniversite mezunu olmak için değil, gerçekten isteyerek bu bölümde okumayı seçtiklerini göstermektedir. Bu da öğrencilerin bu alanda tutkulu olduklarını ve istekli bir şekilde bu bölümü seçtiklerini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, ankete katılan öğrencilerin çoğunluğu, tekstil ve moda tasarımı bölümüne ilgi duymaktadır ve bu bölümde yetenekli olduklarını düşünmektedir. Yakın arkadaşların seçimleri, öğrencilerin bölüm seçimlerinde etkili değildir. Ayrıca, mezun olduktan sonra iyi bir kazanç elde etme beklentileri bulunmaktadır. Kişilik özellikleri ve cinsiyetlerine uygun olması da öğrencilerin bu bölümü seçmelerinde etkili bir etkidir.

5. ÖNERİLER

Gaziantep Üniversitesi Tekstil ve Moda Tasarımı Bölümü öğrencilerinin bölüm seçimlerini etkileyen etkenler incelendiğinde elde edilen sonuçlara göre aşağıdaki maddeler öneri olarak sunulmuştur.

Tekstil ve moda tasarımı alanındaki eğitim programlarının, öğrencilerin beklenti ve gereksinimlerine daha iyi uyum sağlamak amacıyla düzenli olarak gözden geçirilmesi önerilebilir.

Üniversite ile sektör arasında daha güçlü bir iş birliği kurularak, öğrencilerin mezuniyet sonrası istihdamı için daha etkili bir geçiş süreci oluşturulabilir.

Öğrencilerin başarılı iş insanları ve modacıardan ilham aldıkları belirtilmiştir. Bu doğrultuda, eğitim programları, sektör profesyonelleriyle etkileşimi artırmak ve öğrencilere gerçek yaşamdan örnekleri sunarak ilham vermeyi amaçlayabilir.

Mezun olduktan sonra iş olanaklarına vurgu yapmak, öğrencilere bölüm seçimlerinde gerçekçi bir kariyer perspektifi sunabilir. Bu, öğrencilerin gelecekteki istihdam olanaklarını daha iyi değerlendirmelerine yardımcı olabilir.

Toplum baskısına karşın bölümü seçen öğrencilerin varlığı, çeşitliliği ve katılımı destekleyici politikaların geliştirilmesini gerektirebilir. Farklı öğrenci gruplarına hitap eden yaklaşımlar benimsenebilir.

Bu öneriler, üniversitenin eğitim programlarını geliştirmesi, öğrenci deneyimini zenginleştirilmesi ve mezunların sektörde başarılı bir şekilde yer almalarını sağlamak için stratejiler belirlemesi konusunda yönlendirici olabilir.

KAYNAKÇA

- Anderson, G. (1990). *Fundamentals of educational research*. Bristol: The Falmer Press.
- Aygül, Z., Özüdoğru, Ş. (2014). Moda tasarımcısı olmak: 'Yeni mezun moda tasarımcıları üzerine söylemsel bir araştırma'. *Mediterranean Journal of Humanities*, IV/2, 35-49.
- Çınar, P. (2022). Tasarım alanında sanat eğitimi sektör çalışanlarıyla değerlendirmek. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, sayı:29, sf. 137-151
- Kuzgun, Y. (2017). *Meslek gelişimi ve danışmanlığı*. Nobel Yayın Dağıtım.5.Baskı.Ankara

Sönmez, V. (2005). Bilimsel araştırmalarda yapılan yanlışlıklar. *Eurasian Journal of Education Research*, 18, 150-170.

Özen, Y., & Gül, A. (2007). Sosyal ve eğitim bilimlerinde evren-örneklem sorunu. *KKEFDI/OKKEF*, 1.

Vurucu, F. (2010). *Meslek lisesi öğrencilerinin meslek seçimi yeterliliği ve meslek seçimini etkileyen etkenler* (Tez no:249055) [Yüksek Lisans Tezi, Yedi Tepe Üniversitesi], Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Yıldırım, K. (2011). *Mesleki ve teknik eğitimin yeniden yapılandırılması*. January 2011 Conference: Bölgesel Kalkınma Öncelikli İstihdam Odaklı Sanayileşme TMMOB 2011 Sanayi Kongresi.